

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

31. oktober 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 63 (alm. del) af 15. oktober 2018 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren forud for besvarelsen af samrådsspørgsmål F-H redegøre for, om der er en monopollignende situation i forhold til udbuddet af Statens Koncern Betalinger og Offentligt Betalingssystem?

Svar

Udbuddet af statens betalingsformidling (Statens Koncern Betalinger og Offentligt Betalingssystem) omfatter på årsbasis ca. 65 mio. betalinger samt håndtering af kontoforholdet for ca. 600 kontohavere, dvs. statslige institutioner, statslige selv-
ejende institutioner, kommuner og regioner m.fl.

Det afgørende for at kunne deltage i udbudsforretningen er, at leverandøren har en betalingsinfrastruktur, der kan håndtere omfanget af betalinger, at leverandøren kan håndtere staten (dvs. Statens Koncernbetalinger og Offentlig Betalingssystem) som selvstændig clearingdeltager, samt at leverandøren kan stille en supportfunktion til rådighed, der kan bistå i forbindelse med oprettelse og ændring af kontohaverforhold og rådgive i forbindelse med tilslutning af økonomisystemer, fejlfindning og overvågning af betalingsstrømme.

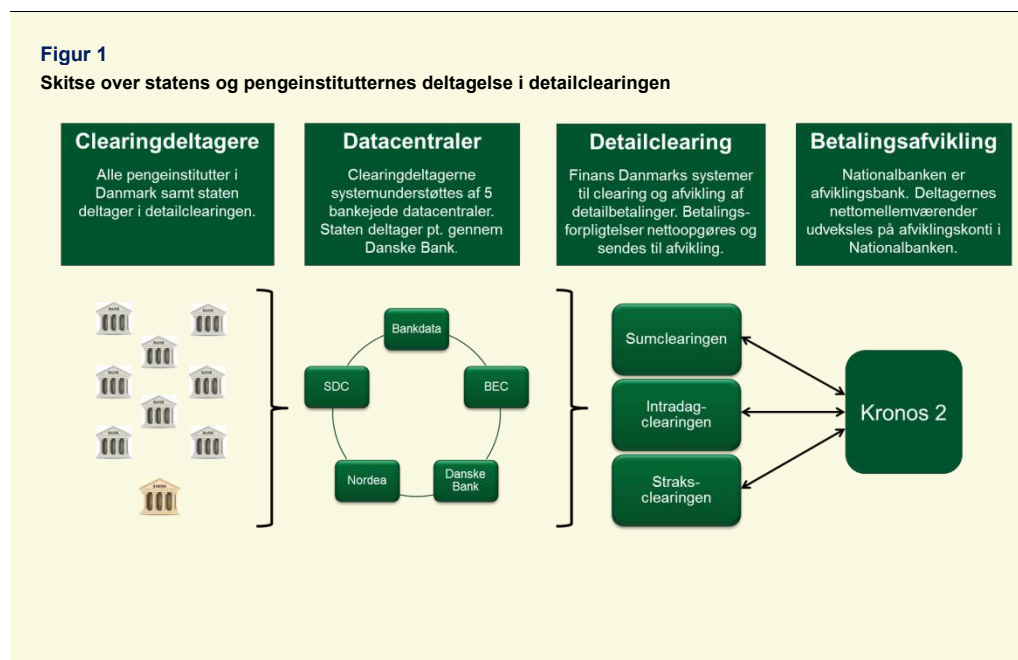
Den danske betalingsinfrastruktur for afvikling af detailbetalinger (detailclearingerne) ejes af Finans Danmark og leveres af Nets. Detailclearingerne består af en række daglige clearinger fordelt på tre overordnede systemer, nemlig Sum-, Intradag- og Straksclearingen. Betalingsinfrastrukturen overvåges af Nationalbanken, og afregningen af clearingerne sker mellem pengeinstitutternes konti i Nationalbanken.

Alle pengeinstitutter i Danmark er tilknyttet detailclearingerne. I praksis sker dette gennem den datacentral, som pengeinstituttet benytter. De detailtransaktioner, der indgår i den enkelte clearing, sendes således mellem datacentralerne, der efterfølgende fordeler dem til kontohavernes konti i de enkelte pengeinstitutter.

Statens konto i Nationalbanken indgår i clearingerne på lige fod med pengeinstitutternes konti.

Det pengeinstitut, der står for statens betalinger, skal således ikke stille likviditet til rådighed for afviklingen af statens betalinger, ligesom staten ikke har en risiko på det pågældende pengeinstitut ved at have et indestående. Leverandøren skal stille et clearing-registreringsnummer til rådighed for staten, der knyttes til statens konto i Nationalbanken.

Pengeinstitutternes deltagelse i detailclearingen sker gennem de tilsluttede datacentre, *jf. figur 1*.

Kilde: Finans Danmark: ”Beskrivelse af detailclearingerne” (september 2018) med egen tilpasning

Af Nationalbankens ”Betalingsstatistik, 2. halvår 2016” kan det udledes, at antallet af indbetalingskort og konto til konto-overførsler i 2016 i alt udgjorde 433,8 mio. stk. Dette antal skal ses i forhold til statens årlige 65 mio. stk. betalinger. Statens andel udgør således knap 15 pct. Tages også højde for kortbetalinger mv. har staten under 5 pct. af de samlede detailbetalinger.

Moderniseringsstyrelsen har i forbindelse med offentliggørelsen af udbuddet vurderet, at alle danske pengeinstitutter, der er placeret i Finanstilsynets gruppe 1 og 2, dvs. har en arbejdende kapital på over 12 mia. kr., samt pengeinstitutter godkendt i andre EU/EØS-lande af mindst tilsvarende størrelse, vil kunne deltage i udbuddet. Finanstilsynets liste over danske pengeinstitutter i gruppe 1 og 2 er vist nedenfor i *tabel 1*.

Tabel 1**Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2018****Gruppe 1 - Arb. kapital over 75 mia. kr.**

3000	Danske Bank A/S
7858	Jyske Bank A/S
8079	Sydbank A/S
8117	Nykredit Bank A/S

Gruppe 2 - Arb. kapital over 12 mia. kr.

9380	Spar Nord Bank A/S
5301	A/S Arbejdernes Landsbank
7670	Ringkjøbing Landbobank A/S
1149	Saxo Bank A/S
7730	Vestjysk Bank A/S
9335	Spørekassen Kronjylland
522	Spørekassen Sjælland-Fyn A/S
8099	Nordjyske Bank A/S
400	Lån & Spar Bank A/S
9070	Spørekassen Vendsyssel
9217	Jutlander Bank A/S
9686	Den Jyske Spørekasse

Kilde: Finanstilsynet

Forud for udbuddet gennemførte Moderniseringsstyrelsen en teknisk dialog med markedet (markedsundersøgelse) efter annoncering af forhåndsmeddelelse i EU, Tenders Electronic Daily (TED).

Formålet var at gøre markedet opmærksomt på det kommende udbud af kontrakten om SKB/OBS og en kontrakt om kreditkort samt at modtage input fra markedet til udbudsmaterialet, herunder sikre markedskonformitet. Der var fem pengeinstitutter, der tilmeldte sig og deltog i markedsundersøgelsen. Markedsundersøgelsen viste, at en koncernkontostruktur er markedsstandard ligesom udbredelsen af selvbetjeningsløsninger mv.

Sammenfattende er det vurderingen, at en række danske og udenlandske pengeinstitutter vil have den tilstrækkelige tekniske og administrative kapacitet til at varetage statens betalinger, og at der således ikke foreligger en monopollignende situation.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for Offentlig Innovation